

Nasjonal veiledende plan for primærhelsetjenesten

Utarbeidet av: Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester i Vestfold og bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune

Plan ID: [10] Versjon: [2.0] Vansker med å utføre munnhygiene

Revideres innen dato: [November 2025]

Utfordring	SCT	Mål og Intervensjon	Spesifiser	Referanse
289128002, vansker med å utføre munnhygiene				
	11181000202104	tilfredsstillende tilstand i munnhule		
	289124000	i stand til å utføre munnhygiene		
		<i>Kartleggingsverktøy for eksempel ROAG</i>		
	17521000202102	vurdering av munnhule	Kartlegg med kartleggingsverktøy, observer munnslimhinne, tannkjøtt, tenner, lepper, sår, spisevegring	1
	386376007	fremming av munnhelse	Sunt kosthold, smerteforebygging	1,2
	717778001	munnstell	Vurder bistandsbehov. Beskriv hyppighet. Inkluderer munnskyll, tannpuss, broer og implantater. Stå evt. ved siden eller bak pas og støtt hodet. Leiring av sengeliggende pasienter.	1,2

			God belysning. Benytt VAR prosedyre eller prosedyre fra tannhelsepersonell	
	7476006	stell av tannprotese	Beskriv tidspunkt og rutine. Benytt VAR prosedyre	1
	18081000202106	stimulering av spyttproduksjon	Vurder spyttstimulerende produkter og eventuelt bivirkninger av legemidler	1,2
	18629005	administrering av legemiddel	F.eks ved behov for smertestillende før tannstell, tannkrem/munnskyllevann på resept	1,2
	1153453003	påføring av salve på leppe	Beskriv hyppighet og prosedyre	1,
	58707002	opplæring i munnhygiene	Tilrettelagt informasjon til pasient og/eller pårørende	1, 2
	297471000202109	informering av pasient om rett til gratis tannbehandling		1, 3
	18091000202108	samarbeid med tannhelsetjeneste	Fortrinnsvis kontroll hver 12. mnd.	1,2,3,4

Referanser

1. Tannhelsetjenestens kompetansesenter i Midt- Norge. (2018). Håndbok i munn- og tannstell. [handbokimunn-ogtannstell.pdf \(vtfk.no\)](#)
2. Helsedirektoratet. (2019, 20. mai). Tannhelse – Helsefremmende og forebyggende tiltak for voksne over 20 år. [Råd - Helsedirektoratet](#)
3. Tannhelsetjenesteloven. (1984). Lov om tannhelsetjenesten. (LOV-1983-06-03-54). Lovdata. [Lov om tannhelsetjenesten \(tannhelsetjenesteloven\) - Lovdata](#)
4. Helsedirektoratet. (ua). Nasjonalt kvalitetsindikatorsystem. [Beboere på sykehjem vurdert av tannhelsepersonell siste 12 mn_juni2019..pdf \(helsedirektoratet.no\)](#)

Metoderapport

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	Overordnede mål for VP: Overordnet mål for VP er å oppnå at pasient eller brukere som har vansker med å utføre munnstellet får bistand eller opplæring til god munnhygiene
2	Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): Pasienter og brukere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten
INVOLVERING AV INTERESSETER	
3	Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en: Revidering av VP i kommunehelsetjenesten 2022/2023 Arbeidsgruppe: Sykepleier Monica L. Pedersen USHT-V/Sandefjord kommune Sykepleier Stine Borgen USHT-V Sykepleier Inger Gulbrandsen Sandefjord kommune Sykepleier Marie V. Strand Standal Sandefjord kommune Sykepleier Kaja Hvitstein-Strøm USHT-V
4	Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Arbeidsgruppen har erfaringer med denne problematikken fra ulike deler av tjenesten, funn i litteratur samsvarer med den erfaringsbaserte kunnskapen
METODISK NØYAKTIGHET	
5	Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunnlaget: Benyttet i all hovedsak håndbok for munn- og tannstell fra Tannhelsetjenestens kompetansesenter fra Midt-Norge og i tillegg til nasjonale råd fra Helsedirektoratet om tannhelse

6	Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunnlaget er: Hvilke tiltak som er mest relevant for primærhelsetjenesten
7	Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunnlaget: Styrker Arbeidsgruppen har lengre erfaring med problematikken i både kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Svakheter Vi har ikke hatt tilgang til bibliotekar som kunne ha hjulpet oss med søk og relevant utvelgelse av artikler. Vi har gjort et utvalg basert på troverdige databaser.
8	VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted): Sykepleiere i Bo og behandlingssenter i Sandefjord kommune Avansert Klinisk Sykepleier (AKS), Ellen Slettingdalen i Senter og hjemmetjenester, Sandefjord kommune Tannhelsesekretær Alexandra Teien Johansen, Bo og behandlingssenter, Sandefjord kommune
ENDRINGER OG ANSVAR	
9	Endringer siden forrige versjon: Mer eller mindre fullverdig revidert 2023
10	Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er: PR. 2023 USHT-V, bør gjennomgås november 2025